

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J.**, bytom **S.**, proti žalovanému: **Katastrálny úrad v Žiline**, ul. A. Kmeťa 17, Žilina, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OK-1206/2008 zo dňa 30. apríla 2008, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, č. k. 20S/13/2008-55 zo dňa 4. januára 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov **n e p r i z n á v a**.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline, č. k. 20S/13/2008-55 zo dňa 4. januára 2010, **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Žiline, uznesením zo dňa 4.1.2010, č. k. 20S/13/2008-55 zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OK-1206/2008 zo dňa 30.4.2008, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Správy katastra Bytča č. 2/2008 BY – 552/2008 zo dňa 10.3.2008, ktorým prvostupňový správny orgán nevyhovel žiadosti žalobcu o poskytnutie informácie podľa zák. č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).

Z odôvodnení uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd mal preukázané, že žalobca napriek výzve na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 66 EUR, ktorá mu bola riadne doručená, súdny poplatok nezaplatil, pričom o jeho žiadosti na oslobodenie od súdnych poplatkov a o ustanovení zástupcu z radov advokátov bolo rozhodnuté uznesením procesného súdu č.k. 20S/13/2008-48 zo dňa 7.9.2009, ktorým žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nebolo priznané a žiadosť o ustanovenie zástupcu z radov advokátov bola zamietnutá a uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.9.2009.

Z uvedených dôvodov krajský súd podľa § 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) konanie zastavil.

Krajský súd súčasne poukázal na to, že žalobca nie je, napriek povinnému právnomu zastúpeniu, zastúpený právnym zástupcom a keďže táto povinnosť nebola zo strany žalobcu

splnená, napriek výzve a poučeniu súdu, je to ďalším dôvodom pre zastavenie konania v zmysle § 250d ods. 3 O.s.p..

Proti uzneseniu krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. S odvolaním opätovne požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov a pridelenie bezplatného právneho zástupcu z radov advokátov. Z obsahu podaného odvolania vyplýva, že rozhodnutie krajského súdu napáda z dôvodu, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Žalobca vo svojom odvolaní uviedol, že tým, že mu v konaní nebolo priznané oslobodenie od súdneho poplatku považuje konanie krajského súdu za nesprávne, nespravodlivé a diskriminačné v rozpore s čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Ďalej tvrdil, že podľa jeho názoru predmetné konanie je podľa ust. § 4 ods. 1 písm. j) zákona o súdnych poplatkoch, oslobodené od súdnych poplatkov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa a konanie mu predchádzajúce v zmysle §§ 212 ods. 1 nasl. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 a súčasne skúmal podmienky žalobcu pre oslobodenie od súdnych poplatkov na základe jeho opätovnej žiadosti podanej súčasne s odvolaním proti uzneseniu súdu prvého stupňa a dospel k záveru, že opätovná žiadosť žalobcu na oslobodenie od súdnych poplatkov a o ustanovenie zástupcu z radov advokátov, ako aj odvolanie žalobcu proti napadnutému uzneseniu krajského súdu nie je dôvodné.

Podľa § 10 ods. 6 zákona o súdnych poplatkoch, ak v lehote na podanie odvolania proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku je podaná žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov a súd aspoň čiastočne oslobodenie prizná, zrušuje sa uznesenie o zastavení konania. Ak došlo len k čiastočnému oslobodeniu, súd vyzve na zaplatenie súdneho poplatku v takom rozsahu, ktorého sa oslobodenie netýka.

Podľa ust. § 211 ods. 1 O.s.p. posledná veta, odvolací súd rozhodne aj o návrhoch podľa § 138 ods. 1 vrátane tých, o ktorých nerozhodol súd prvého stupňa.

Vzhľadom na citované zákonné ustanovenia odvolací súd opätovne preskúmal majetkové a osobné pomery žalobcu a za tým účelom vyzval žalobcu na predloženie dokladov týkajúcich sa jeho osobných, majetkových a sociálnych pomerov. Z predložených dokladov odvolací súd mal preukázané, že majetkové a sociálne pomery žalobcu sa nezmenili a v podstate sú rovnaké, aké boli v čase rozhodovania krajského súdu o jeho žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov a o ustanovenie zástupcu z radov advokátov uznesením č.k. 20S/13/2008-48 zo dňa 7.9.2009, ktorým krajský súd žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal a žiadosť o ustanovenie zástupcu z radov advokátov zamietol, ktoré uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.9.2009.

Odvolací súd dospel k záveru, že majetkové a sociálne pomery žalobcu ani v odvolacom konaní neodôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Žalobca neuviedol žiadne iné skutočnosti, než ktoré už uviedol pred súdom prvého stupňa, ohľadne jeho osobných, majetkových a sociálnych pomerov, ktoré by odôvodňovali zmenu jeho pomerov pre úplné alebo čiastočné priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v odvolacom konaní.

Z uvedených dôvodov odvolací súd žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 1 a v spojení s § 138 ods. 1.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu dospel k záveru, že súd prvého stupňa postupoval v konaní a následne rozhodol vo veci v súlade so zákonom.

Podľa ust. § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa ust. § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, veta prvá a druhá, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

Podľa ust. § 250a O.s.p., žalobca musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý zaňho na súde koná; to neplatí vo veciach, v ktorých je daná vecná príslušnosť okresného súdu, alebo ak ide o preskúmanie rozhodnutia a postupu vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu, poskytovania zdravotnej starostlivosti, vo veciach priestupkov a vo veciach azylu a doplnkovej ochrany.

Podľa ust. § 250d ods. 3 O.s.p., súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu žaloby, alebo ak žalobca nie je zastúpený podľa § 250a alebo ak žaloba bola vzatá späť (§ 250h ods. 2). Odvolanie proti uzneseniu je prípustné.

Odvolací súd z predloženého spisového materiálu krajského súdu zistil, že žalobca spolu s podaním žaloby samostatnou žiadosťou doručenu súdu dňa 14.10.2008 požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov a o ustanovenie právneho zástupcu. Krajský súd uznesením zo dňa 7.9.2009, č.k. 20S/13/2008-48 žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal a zamietol žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu. V odôvodnení rozhodnutia poukázal krajský súd na skutočnosť, že súčasné pomery žalobcu neodôvodňujú priznanie oslobodenia od súdneho poplatku a tým aj ustanovenie právneho zástupcu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.9.2009. Krajský súd vyzval výzvou zo dňa 7.10.2009, č. k. 20S/13/2008-52 žalobcu na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 66 EUR v lehote 10 dní od doručenia výzvy pod sankciou zastavenia konania (§ 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb.). Taktiež bol žalobca prípisom zo dňa 7.10.2009 vyzvaný, aby v lehote 15 dní predložil plnú moc pre advokáta, ktorý ho bude v konaní zastupovať s poučením, že pokiaľ si žalobca nezvolí advokáta, resp. nepreukáže splnenie podmienok podľa ust. § 250a O.s.p. súd konanie v súlade s ust. § 250d ods. 3 O.s.p. zastaví.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa a konania mu predchádzajúceho dospel k záveru, že súd prvého stupňa postupoval v konaní v súlade s citovanými právnymi normami zákona o súdnych poplatkoch a Občianskeho súdneho poriadku a vo veci rozhodol vecne správne a v súlade so zákonom.

Krajský súd zastavil konanie podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, potom ako mal preukázané, že žalobca súdny poplatok, ktorého výška bola stanovená podľa položky č. 10 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch, na 66 EUR, nezaplatil, napriek výzve a poučeníu súdu a o jeho žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov bolo právoplatne rozhodnuté.

Odvolačný súd neprihliadol na námietku žalobcu, že konanie v danej veci je vecne oslobodené od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 písm. j) zákona o súdnych poplatkoch. Splnenie poplatkovej povinnosti súd skúma prv než začne vo veci konať. V danom prípade predmetom súdneho prieskumu je žaloba žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu orgánu verejnej správy podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§§ 247 a nasl. O.s.p.).

Podľa § 4 ods. 1 písm. j/ zákona o súdnych poplatkoch od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach ochrany pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy.

Konanie podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je vecne oslobodené od súdneho poplatku (ust. § 4 ods. 1 písm. j/ zákona o súdnych poplatkoch) tak, ako sa mylne domnieva žalobca. Vecné oslobodenie od súdneho poplatku sa podľa uvedeného ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch vzťahuje na konanie pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy ustanovené v piatej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 250v O.s.p.). Z uvedeného teda vyplýva, že pokiaľ žalobcovi oslobodenie od súdneho poplatku na základe jeho žiadosti v konaní nebolo priznané, nebol povinnosti od platenia súdneho poplatku zbavený a preto musí znášať následok nezaplatenia súdneho poplatku, ktorým je zastavenie konania.

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam ako aj k tomu, že žalobcovi nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov ani v odvolacom konaní a teda nedošlo k zrušeniu uznesenia Krajského súdu v Žiline zo dňa 7.9.2009, č. k. 20S/13/2008-48 priamo zo zákona v súlade s ust. § 10 ods. 6 zákona o súdnych poplatkoch, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým konanie zastavil v dôsledku nezaplatenia súdneho poplatku, považoval za vecne správne.

V konaniach podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku zákonodarcia vyžaduje povinné právne zastúpenie, z ktorých dôvodov krajský súd správne žalobcu vyzval, potom ako zamietol jeho žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, aby si v lehote 15 dní zvolil právneho zástupcu resp. iným spôsobom preukázal splnenie podmienok podľa ust. § 250a O.s.p.. Krajský súd postupoval správne, keď konanie podľa § 250d ods. 3 O.s.p. zastavil, keďže žalobca právneho zástupcu v súdom poskytnutej lehote si nezvolil a ani žiadnym iným spôsobom nepreukázal splnenie podmienky podľa ust. § 250a O.s.p. a to napriek poučeníu o následkoch zastavenia konania. Keďže nebolo žalobcovi v odvolacom konaní priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, odvolací súd nemohol opätovne posudzovať žiadosť žalobcu o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov, pretože nedošlo k zmene pomerov a o takejto žiadosti už bolo raz rozhodnuté.

Postup a rozhodnutie krajského súdu, ktorým zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku a pre nesplnenie ďalšej procesnej podmienky, ktorou je povinné právne zastúpenie, bolo v súlade so zákonom a teda zastavením konania nedošlo k odopretiu realizácie procesných práv žalobcu za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené napadnuté uznesenie Krajského súdu v Žiline podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá ako vecne správne a v súlade so zákonom potvrdil.

Odvolací súd o náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 veta prvá a s ust. § 224 ods. 1. Žalobcovi náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože v tomto konaní bol neúspešný.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 14. júla 2010

**JUDr. Zdenka Reisenauerová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth